

Nr 61.

Ankom till riksdagens kansli den 5 maj 1927 kl. 5 e. m.

Utlåtande i anledning av väckta motioner om anslag till nyodlingsbidrag utan återbetalningsskyldighet åt innehavare av skogstorp och odlingslägenheter å kronoparker i Norrland och Dalarna.

(1:a avd.)

I två inom riksdagen väckta, till jordbruksutskottet hänvisade lika lydande motioner, nämligen nr 109 i första kammaren av herrar *Asplund* och *Bergqvist* och nr 190 i andra kammaren av herrar *Brännström* och *Lövgren* i Nyborg har hemställts, att riksdagen måtte till nyodlingsbidrag utan återbetalningsskyldighet åt innehavare av skogstorp och odlingslägenheter å kronoparker i Norrland och Dalarna såsom reservationsanslag för budgetåret 1927—1928 anvisa ett belopp av 250 000 kronor, att utgå i enlighet med vad av särskilda sakkunniga i en motionerna bilagd skrivelse till domänstyrelsen den 29 november 1926 föreslagits.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd härför, hänvisas till motionerna.

Vid framläggande för 1925 års riksdag av förslag angående kolonisation å kronoparker i Norrland och Dalarna uttalade departementschefen att, ehuru åtgärder väl torde kunna vara motiverade i syfte att förbättra ställningen för innehavare av redan upplåtna skogstorp och odlingslägenheter ävensom för reformering av grunderna för ett eventuellt fortsatt upplåtande av sist nämnda lägenheter, han dock av vissa antydda skäl ej vore beredd att då framlägga förslag i hithörande frågor. Han ansåg emellertid att frågan borde göras till föremål för ytterligare undersökning och hyste han förhoppning, att frågan om skogstornas och odlingslägenhetsinnehavarnas ställning skulle kunna inom en nära framtid framläggas till vidare omprövning.

I väckta motioner uttalades önskvärdheten av att riksdagen begärde, att Kungl. Maj:t snarast, om möjligt redan till 1926 års riksdag, framlade förslag angående omförande till kolonat av skogstorp och odlingslägenheter och vissa andra nybyggen inom de sex nordligaste länen.

I sitt i ärendet avgivna av riksdagen godkända utlåtande nr 67 understök jordbruksutskottet önskvärdheten av, att frågan om beredande av en förbättrad ställning för ifrågavarande äldre lägenhetsinnehavare å kronoparkerna i de sex nordligaste länen snarast togos under omprövning.

På sätt i motionerna erinrats har domänstyrelsen i enlighet med av Kungl. Maj:t erhållet bemyndigande uppdragit åt tre särskilda sakkunniga att verkställa utredning rörande förevarande fråga. Sedan de sakkunniga funnit det omöjligt slutföra sitt uppdrag i tid för att utredningen i sin helhet och därav föranledda förslag skulle kunna föreläggas 1927 års riksdag, hemställde de i en motionerna bifogad skrivelse till domänstyrelsen den 29 november

1926, att domänstyrelsen ville i underdånig framställning hemställa, att Kungl. Maj:t måtte till 1927 års riksdag framlägga förslag om, att till nyodlingsbidrag utan återbetalningsskyldighet åt innehavare av skogstorp och odlingslägenheter i Norrland och Dalarna måtte för budgetåret 1927—1928 anvisas ett belopp av 250,000 kronor att ställas till domänstyrelsens förfogande för disponerande i huvudsak i enlighet med av de sakkunniga framställt förslag.

I en likaledes motionen bifogad skrivelse till chefen för jordbruksdepartementet har domänstyrelsen i anledning av de sakkunnigas berörda framställning anfört följande.

»Den av de sakkunniga förebragta utredningen är knapphändig, och låter det sig icke göra att av densamma utläsa, huru de sakkunniga beräknat storleken av det anslag de ansett böra begäras av nästa års riksdag. Om styrelsen ock kan förstå de motiv, som föranlett de sakkunniga att utbryta frågan om nyodlingsbidrag åt förenämnda lägenhetsinnehavare, är styrelsen emellertid icke för egen del beredd att på grundvalen av den förebragta utredningen taga ställning till frågan i princip och ännu mycket mindre i stånd att uttala sig om storleken av det anslag, som eventuellt borde begäras. Men även om så vore, att domänstyrelsen ansåge sig för sin del färdig att taga ställning till de sakkunnigas förslag, synes det nödvändigt att i ärendet höra ortsmyndigheterna, innan frågan bringas inför Kungl. Maj:t.

Då domänstyrelsen alltså ansett sig icke böra vidtaga av de sakkunniga förslagen åtgärd, har styrelsen emellertid velat anmäla frågan för Herr Statsrådet.

Till slut vill styrelsen framhålla, att ett fördröjande av denna frågas avgörande under ett år icke synes böra bli till allt för stort men för de lägenhetshavare, som därav beröras, om hänsyn tages till att dessa kunna bli delaktiga av det statsbidrag 1925 års kolonisationssakkunniga i betänkande den 18 oktober 1926 föreslagit skola utgå till nyodling och betesförbättring å ofullständiga jordbruk.»

I motionerna har de sakkunnigas berörda förslag upptagits.

På de av domänstyrelsen anförda skäl finner sig utskottet icke kunna redan nu taga definitiv ställning till det i motionerna framställda förslaget. Då emellertid innevarande riksdag på framställning av Kungl. Maj:t beviljat ett anslag av 400,000 kronor för statsbidrag till nyodling och betesförbättring å ofullständiga jordbruk, av vilket anslag jämväl de nu ifrågasvarande lägenhetsinnehavarna kunna bli delaktiga, synes ett fördröjande med denna frågas avgörande icke böra föranleda några mera avsevärda olägenheter.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att förevarande motioner I:109 och II:190 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 5 maj 1927.

På jordbruksutskottets vägnar:

O. NILSSON.

Närvarande: se utlåtande nr 56.

Utskottet